 OSBY KOMMUN	Hälso- och sjukvårdshandbok	Utgåva: 1 Reviderad:	Diarienumr.:
Framtagen av: MAS Lina Bengtsson	Dokumentnamn: Hantering av skärande/stickande material	Sida: Sida 1 av 3	
Godkänd av: FC Helena Ståhl	Utfärdat: 2019-02-06	Giltig från: 2019	

Bakgrund

I vården ska ett vårdhygieniskt perspektiv tillämpas i verksamheterna som omfattas av HSL(2017:30), SoL(2001:453) samt LSS(1993:387) för att förebygga smittspridning.

God hygien är grundläggande för att förebygga smitta hos arbetstagare och undvika att sprida smitta vidare. Kunskap om hygieniskt arbetssätt och andra åtgärder för att skydda arbetstagare mot smitta är en viktig del i de nya föreskrifterna. (AFS 2018:4)

Skärande och stickande material kan innebära en risk som vid fel hantering kan skada den personal som hanterar materialet. Skärande- och stickande avfall som varit i kontakt med kroppsvätskor ska betraktas som smittförande avfall. Exempel på skärande stickande material är:

- Kanyler
- Knivblad
- Lancetter
- Skalpell
- Rakblad
- Brytampuller
- Akupunktur nålar

Rutinerna bygger på SOSFS 2005:26, Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hantering av smittförande avfall från hälso- och sjukvården.

Ansvarig för att rutinen är känd hos samtlig personal är närmaste chef.

Syfte

Att all personal skall känna till vilka riskmoment som finns, vilken teknik som ska tillämpas samt vilka åtgärder som ska vidtas om ett tillbud eller en skada uppkommer vid hantering av skärande/stickande material.

Omfattning

Verksamheter inom hälsa och välfärd som genom sitt arbete kommer i kontakt med skärande och/eller stickande material i det dagliga arbetet.

Provtagningsmaterial

	OSBY KOMMUN	Hälso- och sjukvårdshandbok	Utgåva: 1 Reviderad:	Diariernr:
Framtagen av: MAS Lina Bengtsson	Dokumentnamn: Hantering av skärande/stickande material	Sida: Sida 2 av 3		
Godkänd av: FC Helena Ståhl	Utfärdat: 2019-02-06	Giltig från: 2019		

Det provtagningsmaterial som ska användas ska vara sticksäkert ex. kanyl för venprovtagning med säkerhetsskydd, hållare för venprovtagning eller lancett med fjäder som är dold före och efter kapillärprovtagning.

Godkända behållare

Typgodkänd behållare/burk/box för skärande/stickande märkt med etikett smittförande avfall ska användas. **Behållaren får inte återanvändas. Burken ska fyllas enligt tillverkarens anvisning. Brukligt är 2/3. Vg. Se [vårdhandbok](#)**

Endast skärande och stickande material skall läggas i behållaren.

Personal i hemsjukvården

Personal i hemsjukvården ska ha med sig typgodkänd behållare för att samla in smittförande, skärande och stickande avfall. En behållare får användas till flera patienter om den återförs till den ordinarie arbetsplatsen samma dag som den har använts.

Om behållaren används till en enstaka patient kan den förvaras hos patienten till dess att den har fyllts enligt tillverkarens anvisningar. Patienten ska informeras om behållarens användning. Behållaren ska återföras till ordinarie arbetsplats då den är full eller inte längre fyller sitt syfte.

Vid provtagning/injicering

Ha alltid riskavfallsbehållaren nära till hands

Lägg använt skärande/stickande material direkt i riskavfallsbehållare **utan** att sätta tillbaka eventuell skyddshylsa. Använd lockets funktioner för en säker hantering. Stoppa inte fingrarna i behållaren.

Skruva på locket efter varje användning.

Förvaring

Förslut behållarna enligt anvisning och förvara den på bestämt uppsamlingsställe i ett låst utrymme. Utrymmet där behållarna förvaras skall vara märkt med skärande stickande avfall, gul etikett svart triangel med svart text.

Följ de anvisningar som skickas ut till uppsamlingsstället av företaget som kommunen har avtal med.

	OSBY KOMMUN	Hälso- och sjukvårdshandbok	Utgåva: 1 Reviderad:	Diariernr:
Framtagen av: MAS Lina Bengtsson	Dokumentnamn: Hantering av skärande/stickande material	Sida: Sida 3 av 3		
Godkänd av: FC Helena Ståhl	Utfärdat: 2019-02-06	Giltig från: 2019		

Företaget hämtar avfallet efter schema som de skickat ut på enheterna.

Omvårdnadsansvarig sjuksköterska ska inom sina enheter ansvara för:

- Att tillhandahålla behållarna för smittförande/skärande/stickande/avfall där behovet finns, även till patient som får akupunktur.
- Att byta ut och se till att behållarna tas om hand och samlas upp enligt gällande rutin.

Delegerande sjuksköterska ansvarar för:

- Att vid utförande av delegering där skärande/stickande föremål används tillse att delegaten använder rätt teknik för att minimera skador för skärande/stickande.

Utförande personal ansvarar för:

- Att vid utförande av arbetsuppgift där skärande/stickande föremål används följa de rutiner som finns.

Berörd chef ska inom sina enheter ansvara för:

- Att godkänd utrustning för att hantera skärande/stickande material inhandlas och används i verksamheterna enligt gällande rutin.

Vid stick/skärskada

Se separat rutin *Stick- och skärskador eller kontakt vid misstänkt blodburen smitta*